

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **LIHO – Blanice spol. s r. o.**, se sídlem Blanice 11, Mladá Vožice, zastoupena JUDr. Marcelou Scheeovou, advokátkou se sídlem Štupartská 4, Praha 1 – Staré Město, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 15, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 2. 2013, č. j. 10 A 39/2012 – 98,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 2. 2013, č. j. 10 A 39/2012 – 98, **se zrušuje**, a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně LIHO – Blanice spol. s r. o. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 2. 2013, č. j. 10 A 39/2012 – 98, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Českých Budějovicích (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2012, č. j. AS 938-29/95/9/2009-SŘ, o zamítnutí odvolání žalobkyně a potvrzení rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Táboře ze dne 28. 8. 2009, č. j. AM 312-108/2008/293/3/2008-SŘ. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena pokuta 200.000 Kč za spáchání tří správních deliktů: jednoho deliktu dle ust. § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o potravinách“), jednoho deliktu dle ust. § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách a

jednoho deliktu dle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 146/2002 Sb.“). První z deliktů spočíval v porušení čl. 14 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (dále jen „nařízení č. 178/2002“), tím, že žalobkyně vyrobila a uvedla na trh lihoviny s obsahem metanolu přesahujícím limit stanovený v příloze č. I odst. 3 nařízení Rady (EHS) č. 1576/1989, kterým se stanoví obecná pravidla pro definici, označování a obchodní úpravu lihovin (dále jen „nařízení č. 1576/1989“). Druhý z deliktů spočíval v porušení čl. 18 odst. 1 a 3 nařízení č. 178/2002 tím, že žalobkyně na své provozovně neměla ve fázi výroby a distribuce zajištěnou řádnou a ucelenou sledovatelnost jí vyrobeného potravinářského lihu a lihovin a neměla zaveden řádný a ucelený systém a postupy umožňující identifikovat podniky, kterým byly dodány její výrobky. Třetí z deliktů spočíval v nesplnění třech opatření ze dne 12. 8. 2008 a 14. 8. 2008, která byla žalobkyni uložena podle ust. § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb.

Krajský soud v napadeném rozsudku předeslal, že věci se již zabýval Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 29. 9. 2011, jehož právním názorem byla žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána. Vzhledem k tomu, že žalovaná právní názor soudu respektovala, není napadené rozhodnutí nezákonné. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku žalobkyní uplatněna nebyla. K prekluzi nedošlo, protože zákon o potravinách byl novelizován. Oznámení o zahájení správního řízení bylo doručeno v jednoroční subjektivní lhůtě. Nařízení zavazuje členské státy přímo a nevyžaduje transpozice. Přitom má evropské právo před právem vnitrostátním přednost. Jestliže byla závadnost potravin pro vyšší obsah metanolu posuzována podle evropského práva, bylo tak učiněno zákonu odpovídajícím způsobem. To platí i pro porušení sledovatelnosti potravin. Proti třem opatřením, která nebyla žalobkyní splněna, nebyly uplatněny námitky. Nebyla a nemohla být proto předmětem přezkoumání soudem. Zrušení některých opatření v přezkumném řízení neznamena, že se žalobkyně správních deliktů nedopustila. Žalovaná respektovala názor Krajského soudu v Brně. V napadeném rozhodnutí se uvádí, že pokuta byla uložena za použití zásady absorpce sazeb za tři sbíhající se správní delikty s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Je vysvětleno, jakou pokutu lze za jednotlivé delikty uložit. Okolnost spáchání více deliktů byla přičtena k tíži. Správní orgány nevykročily z kritérií daných ust. § 17i odst. 2 zákona o potravinách. Úvahy při ukládání sankce jsou z napadeného rozhodnutí seznatelné. Úsudek o vlivu aspartamu neznamena, že žalobkyní nebyla vyrobena a na trh uváděna závadná potravina. Jestliže předpisy evropského práva upravují maximálně přípustné množství metanolu ve výrobku a je prokázáno, že taková hodnota byla ve výrobcích žalobkyně překročena, pak výrobky žalobkyně jsou zdravotně závadné. Takové počínání je podřaditelné správnímu deliktu podle ust. § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách. Povinnost stanovená přímo aplikovatelným předpisem evropského práva byla proto žalobkyní porušena. Předpisy, o které se zjištění o porušení povinností opírá, jsou v rozhodnutí správních orgánů uvedena. Jestliže bylo prokázáno, že žalobkyní vyrobený líh obsahoval větší než přípustné množství metanolu, pak větší než přípustné množství metanolu muselo být zjištěno též v lihovinách, pro jejichž výrobu byl líh použit. Skutečnost, že je notorietou, že metanol je zdraví škodlivý, shledal již Krajský soud v Brně a tento názor sdílí též podepsaný soud. Postihu jsou vystaveni pouze ti výrobci lihovin, u

pokračování

kterých je prokázáno, že obsah metanolu překračuje předpisem přípustné množství. Výhrady žalobkyně související s tím, že nevyráběla nebezpečné potraviny, byly v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vypořádány. Je-li laboratorními rozbory prokázáno, že výrobky z hlediska množství metanolu nevyhověly požadavkům kladeným na daný typ lihoviny, pak se jedná o potraviny zdraví škodlivé a tudíž nebezpečné. Výrobou a distribucí takových výrobků pak žalobkyně porušila předpisy. Tím se dopustila deliktu podle ust. § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách. Rozhodnutí o uložení sankce je přezkoumatelné. Rovněž odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí splňuje požadavky na rozhodnutí kladené ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Laboratorními rozbory je prokázáno, že v žalobě uvedené potraviny nevyhověly z hlediska obsahu metanolu. Výsledky kontroly i přijatá opatření byly v písemné formě žalobkyni doručovány, dostalo se jí poučení o procesních právech. Ohledně třech opatření, která nebyla respektována, námitky uplatněny nebyly. Přitom je potvrzeno jejich převzetí. Okolnost, že v rámci sledovatelnosti výroby a distribuce produktů musejí být informace poskytnuty na požádání, vyplývá z čl. 18 odst. 1 nařízení č. 178/2002. Postup žalované odpovídal evropským předpisům a nelze jej hodnotit jako šikanózní. Jestliže žalobkyně nedoložila rozdíl mezi fyzickým a účetním stavem, nedodržela opatření ze dne 12. 8. 2008, č. D02130536/08/D. Na tom nemůže nic změnit ani okolnost, že následující den se v provozovně žalobkyně uskutečnila celní kontrola, poněvadž ta byla zaměřena na dodržování předpisů v oboru působnosti celních orgánů. Komentář k jinému opatření nelze chápat jako námitky proti danému opatření tím spíše, nebyla-li dodržena lhůta pro jejich uplatnění. Lhůta pro uplatnění námitek byla žalobkyni stanovena dle ustanovení § 15 zákona o státní kontrole. Nejedná se proto o lhůtu v nedostatečné délce zamezující žalobkyni uplatnit procesní práva. Důkaz ve formě protokolu akreditované společnosti ANALAB Praha byl zhodnocen v souvislosti s dalšími důkazy, především laboratorními rozbory dvou akreditovaných laboratoří, což je z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé. Vysvětluje se též rozdíl ve výsledcích rozborů spočívající v mezích nejistoty měření právě se zřetelem k tomu, že byl učiněn závěr, že výsledek laboratoře ANALAB osciluje na hranici stanoveného limitu, čímž se při nejistotě měření dostává nad tento limit. Hodnocením tohoto důkazu žalovaná při rozhodování o odvolání nikterak neporušila zásadu dvojinstančnosti rozhodování. Skutková zjištění o tom, že žalobkyně se daných správních deliktů dopustila, mají oporu ve spise a nejde tak o nepodložená tvrzení či pomluvy. Návrh na předložení věci Evropskému soudnímu dvoru s předběžnou otázkou soud zamítl, protože je tu povinnost aplikovat předpisy evropského práva uvedené v předchozí pasáži rozsudku. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podřaditelných pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla, že nemá napadený rozsudek za zákonný, srozumitelný a přesvědčivý. Pokud se ten, kdo jej čte, nemá možnost seznámit s žalobou a vyjádřením žalované, nemůže skutkově a v důsledku i právně správně pochopit, o co v řízení předcházejícímu vydání napadeného rozsudku šlo. Stěžovatelka není schopna se v něm vyznat. Je problematické dohledávat, ke komu se která pasáž vztahuje. Podobné potíže má i s chápáním dalšího textu rozsudku z hlediska autorství tvrzení i uvádění konkrétních

údajů, jejich číselné specifikace a zdrojů. Rekapitulace zásadních námitek chybí. Kde se text jeví jako možná žalobní tvrzení, působí zmatečně a je zavádějící. Rozsudek obsahuje i sdělení v rozporu se skutečným stavem věci, popř. nejednoznačná. Krajský soud podstatná žalobní tvrzení pominul a tak věc neposoudil v souladu se skutečným stavem věci, tj. právně správně, a tím i porušil právo na spravedlivý proces, neboť se s nimi právně řádně nevypořádal. Rozsudek je povrchní, zmatečný, z hlediska struktury nelogický, nedostatečně vypovídající o řízení, z hlediska vlastní argumentace soudu povrchně zpracovaný a nepřesvědčivý. Zdravotní nezávadnost potravin spadá do gesce Ministerstva zdravotnictví, což vyplývá z ust. § 19 odst. 1 písm. a) zákona o potravinách. Vyhláškou podle tohoto ustanovení je vyhláška č. 305/2004 Sb., kterou se stanoví druhy kontaminujících a toxikologicky významných látek a jejich přípustné množství v potravinách (dále jen „vyhláška č. 305/2004 Sb.“). Předmět úpravy této vyhlášky je odlišný od předmětu úpravy nařízení č. 1576/1989. To se metanolem z hlediska dopadu na zdraví v lihovinách vůbec nezabývá a lihovina se nemůže stát škodlivou zdraví jen na základě toho, že obsahovala více metanolu než 500 mg/l absolutního alkoholu. Jak je možné, že stejné nařízení kupř. u lihoviny matolinová pálenka hraniční obsah metanolu stanovilo na trojnásobek? Jak může podle stejné normy 952 mg/l metanolu jednou škodit a současně v jiném případě neškodit? Obsah zbytkové látky – metanolu toto nařízení používá jako jedno z kritérií pro druhové rozlišení alkoholických výrobků a vůbec se množstvím metanolu z hlediska škodlivosti nezabývá. V případě překročení hodnot stanovených tímto nařízením tak bylo maximálně možné uzavřít, že se jedná o jiný typ lihoviny, což se nestalo. Soud si přípustnou odchylku měření metanolu vykládal jednostranně k tíži stěžovatelky. Opomněl se vypořádat i s procesními tvrzeními stěžovatelky a s jejím vyjádřením k zahájení řízení, kde poukazovala na dokumentaci k laboratornímu protokolu č. 3140/08 akreditované zkušební laboratoře č. 1082, dokládající, že odebraný vzorek byl v souladu s nařízením č. 1576/1989. S ohledem na obsah tohoto nařízení nemohla stěžovatelka porušit ani čl. 14 odst. 1 nařízení č. 178/2002. O škodlivou potravinu se tedy nejednalo. Existence tohoto nařízení neznamená absolutní neaplikovatelnost vyhlášky č. 305/2004 Sb., neboť ta řeší jiné aspekty potravinového práva. Stěžovatelka byla paralyzována rozsahem kontrolní akce, jejími důsledky i rozsahem požadavků v opatřeních, zejména pak krátkostí lhůt. Do prvních ukládaných opatření námitky nepodala, protože nevěděla, o jaký právní nástroj se jedná a co to námitky jsou. Do následných brojila námitkami a až k žalobě byla zrušena. Stěžovatelka neměla proti zvrácení opatření odpovídající podmínky a je přesvědčena o jejich nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti. Vyhláška č. 305/2004 Sb. stanoví přípustná množství a druhy kontaminujících látek a dalších látek v souladu s právem Evropských společenství (ust. § 1 vyhlášky č. 305/2004 Sb.). Pakliže by skutečnosti ve vyhlášce měly být nepravdivé, paradoxně by stěžovatelka byla sankcionována tím, kdo u ní omyl zapříčinil. V takovém případě ji nebylo možné sankcionovat. Soud se však s těmito skutečnostmi nevypořádal. Stěžovatelka v této souvislosti poukázala na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 690/01. Namítala, a na tomto setrvává, nezákonnost žalovaného rozhodnutí i z hlediska nezdařilého a nepřipustného pokusu žalované odstranit vlastní úpravou nedostatky odůvodnění uložené sankce. Z žalobou napadeného rozhodnutí není zřejmé, jaká konkrétní výše pokuty mohla být uložena, tj. jak byly vzájemně posouzeny veškeré související trestní sazby a z jakých důvodů, za který z deliktů žalovaná pokutu primárně ukládala a jakým způsobem přihlížela k tomu, že byly spáchány i delikty zbývající. Žalobou napadené rozhodnutí je v tomto ohledu nepřezkoumatelné. Nepřezkoumatelné

pokračování

bylo již prvostupňové rozhodnutí a žalovaná nebyla oprávněna k ničemu jinému, než jej proto zrušit a vrátit inspektorátu v Táboře k dalšímu řízení. Nebyla oprávněna rozhodnutí potvrdit a odstranit nepřezkoumatelnost. Tímto byla porušena procesní práva stěžovatelky, když nebyla vyrozuměna, že ve věci rozhodne a v jaké lhůtě, a když takto byla zkrácena o jednu instanci. Ani z rozhodnutí inspektorátu není kupř. přitom jasné, jedná-li se o pokutu úhrnnou, s jakými dílčími pokutami inspektorát pracoval a jak dospěl k závěru, že právě částka 200.000 Kč je tou správnou. Stěžovatelka dále uvedla, že má za důvodné a napadeným rozsudkem řádně nevypořádané ostatní námitky uvedené v předchozím řízení a činí je součástí kasační stížnosti. V závěru navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ke kasační stížnosti uvedla, že napadený rozsudek má logickou strukturu. Pokud se soud zmiňuje o překročení limitu metanolu, konkrétní data a zdroje jsou v rozhodnutí žalované. Tamtéž je specifikován limit a ustanovení právního předpisu, kde je tento limit stanoven. O správnosti aplikace nařízení č. 1576/1989 učinil závěr již Krajský soud v Brně, jímž byla žalovaná vázána. Pokud stěžovatelka s tímto závěrem nesouhlasila, měla podat kasační stížnost již v této fázi řízení, ale neučinila tak. Kasační stížností nebývá proti výroku napadeného rozsudku, ale toliko proti odůvodnění. Pro opodstatněnost právní kvalifikace spočívající ve vyhodnocení překročeného limitu metanolu v předmětných potravinách jako potravin, které nebyly bezpečné, svědčí čl. 2 nařízení č. 1576/1989 [a čl. 14 odst. 2 písm. b) nařízení č. 178/2002]. Nebyly bezpečné také z důvodu škodlivosti pro zdraví ve smyslu čl. 14 odst. 2 písm. a) nařízení č. 178/2002, z důvodu nadměrné kontaminace metanolem. Lihoviny, o které jde v předmětné věci, a matolinová pálenka jsou lihoviny zcela odlišné kategorie. Odlišné technologie výroby zakládají i odlišné vlastnosti výrobků. Doplnění úvahy o výši pokuty učinila žalovaná v souladu s judikaturou. Dále, co do hodnocení výše pokuty, žalovaná odkázala na jednotlivé pasáže žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu je třeba zrušit, a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Předně Nejvyšší správní soud poznamenává, že se nemohl zabývat některými tvrzeními stěžovatelky. To se týká námitky, že jednala dle vyhlášky č. 305/2004 Sb. s tím, že pokud by skutečnosti v ní obsažené byly nepravdivé, byla by sankcionována tím, kdo u ní omyl zapříčinil; nebylo by ji proto možné sankcionovat. Tato námitka je novým důvodem, který stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem, ačkoliv ji v tom objektivně nic nebránilo. Na základě zásady *vigilantibus iura scripta sunt* lze proto po ní spravedlivě žádat, aby nesla nepříznivé následky spojené s neuplatněním uvedeného stížního důvodu již v řízení o žalobě (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, publikován pod č. 1743/2009 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikován pod č. 419/2004 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Dále se Nejvyšší správní soud nezabýval tvrzením stěžovatelky, že má za důvodné a řádně nevypořádané ostatní námitky uvedené v předchozím řízení ohledně dvou dalších tvrzených správních deliktů a činí je součástí kasační stížnosti. Toto tvrzení nelze považovat za řádný stížní důvod, neboť není nijak konkretizováno. Není z něj vůbec patrné, jaké konkrétní námitky krajský soud nevypořádal, respektive co je přesně myšleno tím, že dané námitky nebyly vypořádány řádně (zda měly být námitky zcela opomenuty nebo je krajský soud posoudil nesprávně jako nedůvodné). Stejně nekonkrétní jsou tvrzení stěžovatelky ohledně nedostatečného odůvodnění rozsudku respektive jeho povrchnosti.

Za řádný stížní důvod nelze považovat ani tvrzení stěžovatelky, že do prvních ukládaných opatření námitky nepodala, protože nevěděla, o jaký právní nástroj se jedná a co to námitky jsou, a že je přesvědčena o jejich nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti. Není z něj totiž opět vůbec patrné, jaké pochybení krajského soudu by z této skutečnosti mělo vyplývat. Pouze na okraj tak Nejvyšší správní soud poznamenává, že pro akty orgánů veřejné moci platí princip presumpce správnosti a zákonnosti. Není-li tato presumpce v opravném řízení vyvrácena, je i na nezákonné rozhodnutí nutno hledět jako na souladné se zákonem (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 6 Ads 160/2012 - 74, a ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44, dostupné na www.nssoud.cz). Vnitřní pohnutky pro nepodání opravného prostředku stěžovatelkou jsou přitom zcela lhostejné. Už vůbec nemůže být brán zřetel na to, že důvodem nepodání opravných prostředků byla neznalost právní úpravy (platí zde zásada, že „neznalost zákona neomlouvá“).

Námítka nesrozumitelnosti a nepřehlednosti napadeného rozsudku shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou. Stěžovatelka tuto nesrozumitelnost a nepřehlednost spatřovala ve způsobu, jakým krajský soud rekapituloval její podání a dosavadní řízení (krajský soud podle ní nerekapituloval hlavní námitky, respektive je rekapituloval zmatečně).

Jelikož soudní řád správní podrobnější obsah odůvodnění rozsudku neupravuje, je na místě použití občanského soudního řádu na základě ust. § 64 s. ř. s. Podle ust. § 157 odst. 2 věty první o. s. ř., není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy.

Nejdůležitější částí rozsudku jsou samotné vlastní úvahy soudu, které jej vedly k přijetí konkrétního rozhodnutí. K rekapitulační části rozsudku občanský soudní řád výslovně uvádí, že nesmí být opisovány skutkové přednesy účastníků. Rekapitulační část má mít tedy podobu stručného uvedení do věci, obsahující pouze shrnutí přednesů účastníků. Provedení takového stručného shrnutí s sebou nutně nese určitá zjednodušení argumentace účastníků, popřípadě vynechání některých tvrzení, která účastník řízení pokládal za důležitější. Jestliže tedy krajský soud v rámci rekapitulace žaloby některá tvrzení přeformuloval a jiná vynechal, rozhodně takový postup nelze bez dalšího hodnotit jako nezákonný. Rekapitulační část napadeného rozsudku je členěna do odstavců tak, že

pokračování

lze vždy určit, která listina je daným odstavcem rekapitulována. Řazení rekapitulační části je přitom zcela běžné a srozumitelné – nejprve je shrnut obsah žaloby, posléze vyjádření žalované a následně obsah správního spisu a rozhodnutí žalované. Jsou-li některé věty čteny izolovaně, může být často obtížné pochopit, kdo konkrétní tvrzení učinil. S ohledem na řazení vět do odstavců však tento problém do značné míry odpadá. Nejvyšší správní soud nemá za to, že by byla rekapitulační část nesrozumitelná či nepřehledná. Z napadeného rozsudku je patrné, v jaké věci bylo rozhodováno, jaký byl ve stručnosti její vývoj a jak se ke stěžejním otázkám stavěla stěžovatelka a žalovaná.

Ostatně podstatou soudního rozhodnutí by neměla být precizní rekapitulace všech tvrzení stran, nýbrž srozumitelné a přesvědčivé vyložení důvodů, které soud k danému rozhodnutí vedly. Není proto podstatné, zda jsou určitá tvrzení, i případně důležitá, v rekapitulační části obsažena a nejlépe v autentické podobě. Důležité je, aby se soud posléze s argumentací obsaženou v žalobě řádně vypořádal a uvedl, proč ji případně považuje za lichou (viz konstantní judikatura k otázce přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí – např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Jestliže však stěžovatelka v rámci bodu I. kasační stížnosti namítala také nedostatečnost a povrchnost vlastní argumentace krajského soudu, jedná se pouze o zcela obecná tvrzení; nejde tedy o řádné stížní body (viz výše).

Nedůvodnými shledal Nejvyšší správní soud také námitky nesprávného posouzení žalobních námitek směřujících proti způsobu odstranění nedostatků odůvodnění výše uložené sankce. Stěžovatelka namítala (a namítá i v kasační stížnosti), že doplnění chybějícího odůvodnění prvostupňového rozhodnutí až v rozhodnutí druhého stupně je nepřípustné. Tímto postupem měla být zkrácena o jednu instanci. Kromě toho podle ní není ani přes toto doplnění odůvodnění jasné, jaká konkrétní výše pokuty mohla být uložena, s jakými dílčími pokutami inspektorát pracoval a proč právě částka 200.000 Kč je tou správnou přiměřenou částkou.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, rozsudky ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007 - 98, či ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 97/2012 - 66, všechny dostupné na www.nssoud.cz) tvoří rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně z hlediska soudního přezkumu jeden celek. Případné nedostatky odůvodnění prvostupňového rozhodnutí proto mohou být napraveny až druhostupňovým rozhodnutím. V tomto ohledu se hovoří o zásadě jednotnosti správního řízení a postup žalovaného odvolacího orgánu (doplnění zdůvodnění výše pokuty) lze tedy akceptovat, aniž by přitom byla dotčena zásada dvojstupňovosti (dvojinstančnosti), respektive aniž by byla stěžovatelka „zkrácena o jednu instanci“, jak tvrdí. Primárním účelem této zásady je totiž zaručení tzv. devolutivního a suspenzivního účinku, tedy toho, aby věc byla přezkoumána správním orgánem vyššího stupně a aby byla odložena realizace obsahu výroku napadeného rozhodnutí, což se v daném případě stalo. Postup žalované proto nelze hodnotit jako nezákonný.

Ke zkrácení práv stěžovatelky nemohlo dojít ani tím, že žalovaná po zrušení jejího dřívějšího rozhodnutí Krajským soudem v Brně bez dalšího vydala nové rozhodnutí o odvolání. Ze zákona ji totiž neplyne povinnost informovat účastníky řízení o tom, že ve věci rozhodne a v jaké lhůtě. Její postup byl tedy v souladu se zákonem.

Nakonec má Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem za to, že odůvodnění výše pokuty v žalobou napadeném rozhodnutí bylo dostatečné.

Podle ust. § 17 odst. 3 písm. c) zákona o potravinách za správní delikt se uloží pokuta do 50.000.000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. h), i) nebo j) nebo odstavce 2 písm. a).

Podle ust. § 17i odst. 2 zákona o potravinách při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

Jak plyne z citovaného ustanovení, rozhodná skutečnost pro určení výměry pokuty za porušení zákona o potravinách je závažnost správního deliktu. Jde o neurčitý právní pojem a naplnění jeho obsahu je úkolem správního orgánu v rámci správního uvážení. Zákonodárce přitom zcela jasně a výslovně stanovil, co tuto závažnost vymezuje a k čemu musí správní orgán přihlédnout vždy. Jde konkrétně o 1) způsob spáchání správního deliktu; 2) jeho následky; a 3) okolnosti, za nichž byl spáchán. Správní orgán může nad rámec kritérií uvedených v zákoně přihlédnout i k jiným okolnostem, pokud jsou svojí povahou podstatné pro posouzení závažnosti správního deliktu, a které by s ohledem na skutkové okolnosti konkrétního případu mohly být kvalifikovány jako polehčující či přitěžující. Takovýto postup odpovídá obecné trestněprávní zásadě individualizace trestu, resp. trestní sankce, jejímž smyslem je, aby co nejvíce odpovídala okolnostem případu. Jinými slovy, aby byla co nejvíce „spravedlivá“. Případné zohlednění těchto kritérií opět spadá do rámce správního uvážení příslušného správního orgánu. (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 106/2012 - 45, dostupný na www.nssoud.cz).

Jelikož je výsledná výše uložené sankce primárně věcí správního uvážení správního orgánu, omezuje se soudní přezkum pouze na hodnocení, zda je závěr správního orgánu dostatečně odůvodněn a zda nevybočuje z mezí správního uvážení, tj. zda úvahy neodporují právním předpisům, spisu, skutkovým zjištěním a zásadám logického myšlení nebo nejsou jinak vadné.

Žalovaná ve svém rozhodnutí některé úvahy prvostupňového orgánu o výši sankce ponechala a jiné nahradila úvahami vlastními. Tyto úvahy je nutno ve smyslu výše citované judikatury považovat za jeden celek. Z úvah prvostupňového orgánu o závažnosti protiprávního jednání ponechala žalovaná část, v níž je hodnocen rozsah zjištěných závad jako poměrně velký a míra ohrožení spotřebitele jako větší s ohledem na to, že metanol je látka toxická a s ohledem na kumulativní efekt přijímání vyšších dávek metanolu v důsledku konzumace potravin obsahující suroviny obsahující metanol. Tuto argumentaci pak doplnila tak, že za vysokou je třeba považovat i míru překročení stanoveného limitu metanolu (u lihoviny Králický tuzemák takřka o 100 %, u lihoviny Vodka jemná

pokračování

minimálně o 25 %). V rámci hodnocení způsobu spáchání deliktu bylo přičteno k tíži stěžovatelky, že šlo v systému samokontroly o závady zjistitelné a odstranitelné. Skutečnost, že jednání bylo zhodnoceno jako nedbalostní, jí byla přičtena ve prospěch. Jelikož následky nebyly prokázány, jednalo se o nebezpečí hrozící, což bylo zhodnoceno ve prospěch stěžovatelky. Pouhá možnost ohrožení práv spotřebitelů může být považována za škodlivý následek, což svědčí v její neprospěch. Skutečnost, že je výrobcem nevyhovujících výrobků, svědčí v její neprospěch, neboť jako výrobce má bezprostřední možnost ovlivnit výsledné složení výrobku. Navíc nadlimitní obsah metanolu je vada, kterou je možné v dalších fázích uvádění do oběhu snadno zjistit. Zásada přiměřenosti nebyla porušena, když pokuta ve výši 200.000 Kč činí 0,4 % horní hranice zákonné sazby.

Z uvedeného je patrné, že žalovaná hodnotila všechna zákonná kritéria dle ust. § 17i odst. 2 zákona o potravinách a pokutu uložila v rámci zákonné sazby. Její úvahy jsou vyčerpávající a nijak nevybočují z mezí správního uvážení stanovených zákonem. Nejvyšší správní soud neshledal rozpor těchto úvah s právními předpisy, spisem, skutkovými zjištěními ani zásadami logického myšlení. Konkrétní výši 200.000 Kč určily správní orgány v rámci jejich správního uvážení, přičemž nedošlo k vybočení z jeho mezí. Nelze po správních orgánech očekávat přesné zdůvodnění, proč byla uložena pokuta zrovna ve výši 200.000 Kč a nikoliv například ve výši 210.000 Kč. Podstatou správního uvážení je, že s ohledem na pestrost možných situací není možné nastavit žádný univerzální vzorec pro výpočet konkrétní výše pokuty. Pokud by tomu tak bylo, zahrnul by jej bezesporu zákonodárce přímo do zákona. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné, že výše pokuty byla uložena v zákonném rozmezí a řádně zdůvodněna, bylo přihlédnuto ke všem zákonným hlediskům a úvahy žalované se pohybují v mezích správního uvážení.

Není přitom pravdou, že by ze žalobou napadeného rozhodnutí nevyplývalo, v jaké výši mohla být pokuta uložena. Konkrétně žalovaná hovoří o tom, že pokuta ve výši 200.000 Kč činí 0,4 % horní hranice zákonné sazby (50.000.000 Kč). Z rozhodnutí je tedy zřejmé, že mohla být uložena pokuta ve výši až 50.000.000 Kč.

Nedůvodnou je i námitka, že ze žalobou napadeného rozhodnutí není patrné, s jakými konkrétními pokutami žalovaná pracovala, jedná-li se o pokutu úhrnnou. Ukládání úhrnné sankce za správní delikt se řídí zásadou absorpční. Její podstata tkví v absorpci sazeb (tedy přísnější trest pohlcuje mírnější). Sbíhající se delikty jsou tak postiženy pouze trestem stanoveným pro nejtěžší z nich (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2005, č. j. 6 As 57/2004 - 54, č. 772/2006 Sb. NSS).

Stěžovatelka však absorpci sazeb zaměňuje s absorpcí jednotlivých sankcí. V českém správním trestání (stejně jako v trestním právu) se však zásada absorpční spočívající v absorpci sankcí neuplatní. Správní orgán poměřuje toliko sazby sankcí za jednotlivé delikty a posléze uloží pokutu za delikt nejprísněji sankcionovatelný. Neurčuje možné sankce za jednotlivé delikty s tím, že by posléze uložil jen tu nejvyšší z nich. Žalovaný tedy nebyl povinen ve svém rozhodnutí uvádět, s jakými konkrétními pokutami pracoval. Takový postup by byl naopak nesprávný.

Dále stěžovatelka namítala, že se krajský soud opomněl v souvislosti s posuzováním věrohodnosti laboratorních výsledků vypořádat s jejími tvrzeními a s jejím vyjádřením

k zahájení řízení, kde poukazovala na dokumentaci k laboratornímu protokolu č. 3140/08 akreditované zkušební laboratoře č. 1082. Tato námitka není důvodná, neboť krajský soud se ve svém rozsudku tímto protokolem zabýval. Shledal, že byl vyhodnocen v souvislosti s dalšími důkazy, především laboratorními rozborů dvou akreditovaných laboratoří, a byl vysvětlen rozdíl ve výsledcích rozborů. Výsledek laboratoře ANALAB osciluje na hranici stanoveného limitu, čímž se při nejistotě měření dostává nad tento limit. Krajský soud uvedl, že na daný žalobní bod nahlíží shodně jako žalovaná. Jelikož byla žalobní námitka totožná s námitkou obsaženou v odvolání, vypořádání se s námitkou částečně také odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí je přípustné (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 6 As 20/2007 - 61, dostupný na www.nssoud.cz). Krajský soud tedy tvrzení žalobkyně týkající se laboratorního protokolu č. 3140/08 neopomenul.

Stěžovatelka však brojí i proti způsobu, jak se krajský soud s uvedenou námitkou vypořádal. Především tvrdí, že soud stanovil přípustnou odchylku nesprávně – pouze k její tíži a že předmětný protokol dokládá, že odebraný vzorek výrobku byl v souladu s nařízením č. 1576/89. Tuto námitku shledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Laboratorní zkouškou v akreditované laboratoři žalované bylo ve správním řízení zjištěno, že vzorek výrobku „Vodka jemná 37,5 %“ šarže L49151313 odebraný dne 23. 7. 2008 s označením D023-30813/08/A04 obsahoval 678 mg/l a.a. metanolu. Laboratorní zkouškou v akreditované laboratoři žalované pak bylo zjištěno, že vzorek výrobku „Vodka jemná 37,5 %“ šarže L49151313 odebraný dne 12. 8. 2008 s označením D021-30536/08/A01 obsahoval 733 mg/l a.a. metanolu. Z obsahu spisu je zřejmé, že rozdíl hodnot těchto výsledků rozborů je skutečně v mezích nejistoty měření (nejistota měření činila v prvním případě 57 mg/l a.a., v druhém případě 73,3 mg/l a.a.). Kombinací těchto dvou výsledků by bylo možné konstatovat, že obsah metanolu v dané šarži výrobku byl 633 až 735 mg/l a.a.

Tomu ovšem vůbec neodpovídá výsledek laboratorní zkoušky, který si nechala stěžovatelka provést v akreditované laboratoři ANALAB z duplikátního vzorku odebraného dne 23. 7. 2008 s označením D023-30813/08/A04. Laboratorní protokol č. 3140/08 určil obsah metanolu ve vzorku 474 mg/l a.a. s nejistotou měření ± 12 %. Podle této laboratorní zkoušky byl tedy obsah metanolu 417,12 až 530,88 mg/l a.a. Tento protokol tedy sám o sobě nevyvrací překročení hranice 500 mg/l a.a. metanolu, avšak stejně tak je ani neprokazuje. Mnohem důležitější je ovšem porovnání tohoto výsledku s výsledky laboratorních zkoušek provedených v akreditované laboratoři žalované. Výsledek 633 až 735 mg/l a.a. se ani minimálně nepřekrývá s výsledkem 417,12 až 530,88 mg/l a.a. Tyto výsledky si přímo odporují. Žalovaná ani krajský soud přitom vůbec neobjasnili, jak by mohlo k takto rozdílným výsledkům dojít. Není možné pouze konstatovat, že ani výsledek laboratorní zkoušky v laboratoři ANALAB nevyvrací překročení limitu. Tímto výsledkem totiž stěžovatelka nezpochybňovala pouze samotné překročení limitu, nýbrž i věrohodnost výsledků testů provedených v laboratořích žalované. Stejně tak nelze říci, že by výsledky dvou zkoušek dvou různých vzorků automaticky převážily nad výsledky jednoho testu. Přinejmenším rozpor mezi výsledky dvou testů provedených z téhož odběru musí být odstraněn.

pokračování

Jelikož jde v daném případě o oblast správního trestání, uplatní se zde zásada *in dubio pro reo* (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2005, č. j. 6 As 36/2003 - 115, č. 530/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Co do významu a důsledků této zásady lze vycházet z nálezů Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11: „*Princip presumpce neviny vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno; existují-li jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch. Z principu presumpce neviny plyne pravidlo in dubio pro reo, dle kterého, není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [viz nálezný sp. zn. I. ÚS 733/01 ze dne 24. 2. 2004 (N 26/32 SbNU 239)]. Jakkoli vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok [viz nálezný sp. zn. IV. ÚS 36/98 ze dne 13. 5. 1998 (N 54/11 SbNU 43)]. Jinak řečeno, trestní řízení vyžaduje v tomto ohledu ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni obecného pravidla "prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost" (viz nálezný sp. zn. IV. ÚS 260/05). Podle názoru Ústavního soudu musí obecný soud dodržet vysoký standard i pokud jde o hodnocení vypovídací schopnosti a hodnověrnosti důkazu samotného. Jde-li o hodnocení důkazů, procesní předpisy sice ponechávají volnost soudci obecného soudu, avšak nemůže jít o úvahu absolutní, nevázanou na zkušenosti prověřenou pravděpodobnost určitých skutečností. Důkaz musí být odrazem skutečných událostí a situací, což má garantovat, aby byl jednotlivce uznán vinným na podkladě objektivních a skutečností odpovídajících zjištění, protože pouze ona jsou způsobilá ospravedlnit krajní opatření spočívající zbavení jednotlivce jeho osobní svobody. Právě z tohoto důvodu Ústavní soud zformuloval určité principy vážící se k provádění a hodnocení důkazů, např. princip opomenutého důkazu, princip možnosti verifikace důkazů směřujících proti obžalovanému či zásadu zákazu deformace důkazů, v němž jde o zákaz vyvozování z důkazu takových skutkových zjištění, která při racionálním zhodnocení nevyplynou z provedeného důkazu, a lze dodat, že nejsou podporována ani obecnou zkušeností [nalezný sp. zn. II. ÚS 1975/08 ze dne 12. 1. 2009 (N 7/52 SbNU 73)].“*

Nebyl-li by tedy v posuzované věci uvedený rozpor odstraněn, respektive vysvětlen, a nebylo-li by možné provést revizní zkoušku z totožného vzorku, musely by správní orgány na základě této zásady vycházet z laboratorního výsledku, který by byl pro stěžovatelku nejpriznivější, a to v rámci nejpriznivější odchylky.

Bude proto na krajském soudu, aby uvedený rozpor odstranil například za pomoci odborného vyjádření. Z laického pohledu si lze totiž představit takové vysvětlení, že se s ohledem na technologii výroby daných lihovin může obsah metanolu v jednotlivých lahvích (duplicitním vzorkem byla v daném případně odlišná láhev též šarže) lišit v určitém rozsahu. Stejně tak bez odborných znalostí nelze vyloučit, že se objem metanolu v láhvi alkoholu mění v závislosti na čase, vlivem světla a tepla nebo v důsledku jiných chemických či fyzikálních procesů. Pak by bylo pochopitelně otázkou, zda byla u některého ze vzorků zajištěna nemožnost takových změn. To vše jsou však otázky, které musí posoudit odborník a nikoliv soud. V tuto fázi řízení Nejvyšší správní soud pouze konstatuje, že krajský soud nijak nevysvětlil rozpor mezi jednotlivými laboratorními výsledky a s námitkou stěžovatelky se tak řádně nevypořádal.

Dále stěžovatelka namítla, že limity metanolu z hlediska dopadu na zdraví stanoví vyhláška č. 305/2007 Sb. a nařízení č. 1576/1989 se tímto hlediskem naopak vůbec nezabývá. Uvedené nařízení podle ní používá obsah metanolu jako jedno z kritérií pro druhové rozlišení lihovin a nezpůsobuje neaplikovatelnost vyhlášky č. 305/2007 Sb.

Nejvyšší správní soud však shledal, že napadený rozsudek není vůbec způsobilý přezkumu z pohledu uvedené námitky, která byla uplatněna již v žalobním řízení. Stěžovatelka v žalobě na dvou stranách argumentuje v prospěch závěru, že nařízení č. 1576/1989 není na daný případ aplikovatelné, nestanoví limity metanolu z hlediska zdravotní nezávadnosti a nevylučuje aplikaci vyhlášky č. 305/2007 Sb. Napadený rozsudek se však stouto argumentací nijak nevypořádává a pouze vychází z jakoby nezpochybněného a nezpochybnitelného faktu, že „předpisy evropského práva“ upravují maximálně přípustné množství metanolu ve výrobku. V rozsudku není ani náznak argumentace ve prospěch uvedeného „faktu“, ačkoliv stěžovatelka tvrdí opak a svá tvrzení opírá o podrobnou argumentaci. Není patrné, z jakého důvodu má krajský soud za to, že nařízení č. 1576/1989 upravuje maximální limity metanolu ve výrobku a nikoliv, jak tvrdí stěžovatelka, pouze kategorizuje jednotlivé druhy lihovin podle několika kritérií, mezi nimiž je i kritérium množství metanolu.

Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je navíc umocněna tím, že krajský soud hovoří pouze o předpisech evropského práva, potažmo Nařízení Rady ES. Není tudíž vůbec ani patrné, že skutečně pracoval právě s nařízením č. 1576/1989. Toto nařízení totiž krajský soud názvem ani jinak blíže neoznačuje, necituje jej ani se nepokouší o interpretaci jeho ustanovení.

Krajský soud není soudem, který by byl podle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie povinen požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu nařízení č. 1576/1989. Položení předběžné otázky spadá do jeho diskrece. Důvody pro nepoložení předběžné otázky, které uvádí krajský soud ve svém rozsudku, však nejsou vůbec přiléhavé. Konkrétně *„[n]ávrh na předložení věci Evropskému soudnímu dvoru s předběžnou otázkou soud zamítl, protože je tu povinnost aplikovat předpisy evropského práva uvedené v předchozí pasáži rozsudku.“* Pokud má krajský soud na mysli povinnost aplikovat nařízení č. 1576/1989 v daném konkrétním případě, pak tento závěr závisel právě na interpretaci tohoto nařízení. Žádnou takovou interpretaci však krajský soud neprovedl a na argumentaci stěžovatelky v tomto směru nereagoval. Důvodem nepoložení předběžné otázky Soudnímu dvoru by přitom měla být skutečnost, že krajský soud provedl vlastní interpretaci unijního předpisu.

Absence vlastní argumentace krajského soudu v některých pasážích rozsudku vychází zřejmě z jeho následujících úvah: *„Soud především předesílá, že věcí se zbýval Krajský soud v Brně, který ve svém rozsudku z 29.9.2011 vyslovil právní názor o tom, že správní delikt spočívající ve výrobě potravin obsahující nadlimitní množství metanolu a nezajištění výroby a sledovatelnosti produktů se stal, komunitární právo bylo aplikováno přednostně správně, je notorietou, že metanol lidskému zdraví škodí, posoudil důkazy o výsledcích laboratorních rozborů. Takto vyjádřeným právním názorem byl žalovaný podle § 78 odst. 5 s.r.s. vázán. Již z důvodu, že žalovaný právní názor soudu respektoval, není napadené rozhodnutí nezákonné.“*

pokračování

Soud poznamenává, že kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu, jímž svůj právní názor vyjádřil, žalobcem uplatněna nebyla.“ Krajský soud proto v mnohém vychází ze závěrů Krajského soudu v Brně jako z faktů, neboť tyto závěry nebyly zpochybněny podáním kasační stížnosti ze strany stěžovatelky, a tudíž je patrně považuje za závěry již nezpochybnitelné. Takto ostatně argumentuje i žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti.

Předně nelze nic usuzovat ze skutečnosti, že stěžovatelka proti dřívějšímu rozsudku Krajského soudu v Brně nepodala kasační stížnost. Jelikož bylo její žalobě vyhověno (rozhodující je zde výrok rozsudku), kasační stížnost ani podat nemohla. Taková kasační stížnost by totiž směřovala pouze proti důvodům rozhodnutí soudu, a byla by proto nepřipustná ve smyslu ust. § 104 odst. 2 s. ř. s.

Jestliže stěžovatelka v novém žalobním řízení uplatnila tytéž námitky jako v řízení předchozím, krajský soud byl povinen se s nimi řádně vypořádat a vyložit, proč se od názoru vyjádřeného v předchozím rozsudku odchýlil či neodchýlil. Závazný právní názor vyjádřený v předchozím rozsudku totiž není absolutní a může nastat důvod pro odchýlení se od něj (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56, č. 1723/2008 Sb. NSS). Nebyl-li navíc právní názor vyjádřený v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu předmětem přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu, může být následně v rámci přezkumu druhého rozsudku krajského soudu v téže věci shledán nesprávným (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008 - 67, č. 1744/2009 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud například považuje za zavádějící závěr vyslovený již v rozsudku Krajského soudu v Brně, že je notorií, že metanol je zdraví škodlivý a nebezpečný. Za notorii lze považovat pouze to, že metanol je zdraví škodlivý a nebezpečný v určitém množství. Toto množství může stanovit jako jakousi právní domněnku právní předpis formou maximálního limitu obsahu metanolu ve výrobku, nebo jej může v konkrétním případě určit odborník s ohledem na aktuální stav vědeckého poznání. V daném případě byla stěžovatelka postihována právě proto, že měla překročit onen maximální limit stanovený v právním předpise. Otázku, který konkrétní předpis tyto limity (z hlediska zdravotní závadnosti) stanoví, však krajský soud přes výslovnou námitku stěžovatelky a její podrobnou argumentaci přešel neurčitým a nezdůvodněným konstatováním, že takové limity stanoví „předpisy evropského práva“. Potravinu však v žádném případě nelze považovat za škodlivou zdraví nebo nevhodnou k lidské spotřebě ve smyslu čl. 14 bod 2. nařízení č. 178/2002 jen proto, že obsahuje metanol (v jakémkoliv množství). Určení, který právní předpis určuje onen limit z pohledu zdravotní závadnosti či určení k lidské spotřebě ve smyslu uvedeného ustanovení, je proto zcela zásadní.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 2. 2013, č. j. 10 A 39/2012 - 98, je opodstatněná, a proto napadené rozhodnutí podle ustanovení § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na krajském soudu, aby se mimo jiné pokusil odstranit rozpor mezi jednotlivými výsledky laboratorní zkoušky na obsah metanolu ve vzorcích odebraných u stěžovatelky, konkrétně lihovině „Vodka jemná 37,5 %“ šarže L49151313. Dále se krajský soud řádně vypořádá se všemi žalobními námitkami a zejména ve svém rozsudku vyloží, proč má či nemá být v daném případě aplikováno nařízení č. 1576/1989. Při tom vezme v úvahu argumentaci stěžovatelky a uvede, z jakých důvodů považuje jednotlivé argumenty za liché.

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu